

FAQs

1. Všeobecné

1.1 Právne základy

Aké právne základy upravujú opatrovateľskú činnosť a jej podporu?

Najdôležitejšie právne základy sú:

- Hausbetreuungsgesetz (HBeG) (Zákon o domácej starostlivosti), 2007
- Hausgehilfen- und Hausangestelltengesetz (HgHaG) (Zákon o pomocných silách a zamestnancoch), 1962
- Gewerbeordnung (Živnostenský poriadok) §§ 159 a 160 (GewO), 1994
- Nariadenia podľa § 69 GewO Spolkového ministerstva hospodárstva a práce, 2007
- Gesundheits- und Krankenpflegegesetz (GuKG) (Zákon o zdravotnej starostlivosti a ošetrovaní chorých) § 3b, 1997
- Ärztegesetz (ÄrzteG) (Zákon o lekároch) § 50 b, 1998
- Bundespflegegesetz (BPGG) (Spolkový zákon o starostlivosti) § 21 b, 2007
- Richtlinien des Bundesministers für Soziales und Konsumentenschutz (Smernica Spolkového ministra pre sociálne veci a ochranu spotrebiteľa) BPGG § 21 b, 2007

Čo upravuje zákon o domácej starostlivosti?

Hausbetreuungsgesetz (HBeG) (Zákon o domácej starostlivosti) bol zavedený v súvislosti s legalizáciou opatrovateľskej činnosti v Rakúsku a vzťahuje sa na starostlivosť o osoby v ich súkromných domácnostiach. HBeG zahŕňa všetky smernice pre opatrovateľov a rôzne postupy pre **nesamostatne zárobkovú činnosť *)** a pre **samostatne zárobkovú činnosť **)**.

Pre oblasť nesamostatnej zárobkovej činnosti platia zvláštne pracovnoprávne ustanovenia.

HBeG popisuje ďalej opatrenia pre

- zaistenie kvality pri starostlivosti týkajúce sa pokynov pre úkony,
- spoluprácu a
- mlčanlivosť,

ktoré sú stanovené pre výkon opatrovateľskej činnosti.

Čo upravuje Hausgehilfen- und Hausangestelltengesetz (Zákon o pomocných silách a zamestnancoch)?

Hausgehilfen- und Hausangestelltengesetz (Zákon o pomocných silách a zamestnancoch) upravuje závislý pracovný pomer osôb v súkromných domácnostiach. Zo zákona vyňaté je zamestnávanie v poľnohospodárstve a lesníctve a služobné pomery k verejnoprávnym organizáciám.

*) nesamostatne zárobková činnosť: Opatrovateľ v pracovnom pomere.

***) samostatne zárobková činnosť: Opatrovateľ so živnostenským listom.

Čo obsahujú ustanovenia §§ 159 a 160 Živnostenského poriadku z roku 1994??

Zmena živnostenského poriadku (podľa §§ 159 a 160 Živnostenského poriadku) upravuje detaily pre samostatne zárobkovú činnosť v rámci voľnej živnosti opatrovateľskej činnosti. Obsahuje

- činnosti opatrovateľov, ktoré môžu byť vykonávané v rámci voľnej živnosti,
- povinnosť mlčanlivosti,
- dohodnutie pokynov pre úkony a
- vedenie domácej účtovnej knihy.

Čo obsahujú nariadenia podľa § 69 GewO Spolkového ministra hospodárstva a práce?

Existujú dve nariadenia:

1.) Prvé nariadenie upravuje opatrenia, ktoré majú opatrovatelia-živnostníci uplatňovať za účelom zabránenia ohrozenia života alebo zdravia pri poskytovaní ich služieb, ako napr. prevencia nehôd alebo dbanie na diétne potreby, respektíve telesnú pohyblivosť.

2.) Druhým nariadením sa stanovujú stavovské a výkonové pravidlá pre výkony v rámci opatrovateľskej činnosti.

Čo stanovuje § 3b Gesundheits- und Krankenpflegegesetz (Zákon o zdravotnej starostlivosti a ošetrovaní chorých)?

GuKG uvádza predpoklady, za ktorých môžu byť v jednotlivých prípadoch jednotlivé ošetrovateľské činnosti diplomovaného opatrovateľského personálu prevedené na opatrovateľa.

Čo upravuje § 50 b Ärztegesetz (Zákona o lekároch)?

Ärztegesetz (Zákon o lekároch) upravuje predpoklady, za ktorých smú byť jednotlivé lekárske činnosti v jednotlivých prípadoch prevedené na opatrovateľa.

Čo upravuje Bundespflegegeldgesetz (Spolkový zákon o príspevku na starostlivosť) podľa § 21 b?

Bundespflegegeldgesetz (Spolkový zákon o príspevku na starostlivosť) upravuje v novom § 21 b predpoklady, za ktorých sú poskytované finančné príspevky osobám vyžadujúcim si starostlivosť alebo ich rodinným príslušníkom.

Čo upravuje smernica Spolkového ministra pre sociálne veci a ochranu spotrebiteľa (BMSK)?

Smernica spolkového ministra pre sociálne veci a ochranu spotrebiteľa stanovuje konkrétne finančné predpoklady pre príspevok na 24-hodinovú starostlivosť z podporného fondu pre ľudí so zdravotným postihnutím.

1.2 Formy opatrovateľskej činnosti

Čo je 24-hodinová starostlivosť?

24-hodinová starostlivosť je starostlivosť o osoby odkázané na cudziu pomoc, ktoré už nie sú schopné sami udržiavať svoju domácnosť a preto potrebujú sústavnú prítomnosť opatrujúcej osoby.

Čo sa rozumie pod pojmom starostlivosť v zmysle Hausbetreuungsgesetz (Zákona o domácej starostlivosti)?

Starostlivosť v zmysle Hausbetreuungsgesetz (Zákona o domácej starostlivosti) zahŕňa činnosti, ktoré už osoba v starostlivosti nemôže vykonávať sama. Sem patrí výpomoc pri vedení domácnosti a života ako aj ostatné, na základe potrebnej starostlivosti, nutné opatrenia. Aj úprava denného plánu a podporovanie spoločenských kontaktov patrí k úlohám opatrovateľa.

Kto potrebuje starostlivosť?

GewO (§ 159) stanovuje, že opatrovatelia môžu podporovať len „**osoby vyžadujúce starostlivosť**“. Za osoby vyžadujúce starostlivosť sa považujú príjemcovia príspevku na starostlivosť, ktorí z dôvodu ich veku, choroby, slabosti, postihnutia alebo kvôli iným okolnostiam potrebujú podporu pri vedení domácnosti a plánovaní denného režimu.

Voči štátu neexistuje žiadny právny nárok jednotlivca na 24-hodinovú starostlivosť.

Aké formy výkonu opatrovateľskej činnosti existujú?

Výkon je možný ako v závislej (pracovný pomer), tak aj v nezávislej forme (voľná živnosť opatrovateľskej činnosti).

Osobná starostlivosť je poskytovaná

- po hodinách,
- po dňoch alebo
- po celý deň („24-hodinová starostlivosť“).

Opatrovateľská činnosť samostatných zárobkových osôb poskytuje v praxi ako opatrovateľovi, tak aj opatrovanej osobe množstvo výhod. Z tohto dôvodu je od nedávnej minulosti uprednostňovaný tento model starostlivosti.

Aké možnosti starostlivosti existujú v rámci 24-hodinovej starostlivosti?

Existujú tri možnosti starostlivosti v súkromných domácnostiach:

1. **Zamestnanie opatrovateľov opatrovanou osobou**

Opatrovaná osoba alebo jej rodinný príslušník /rodinná príslušníčka/ zamestná opatrovateľa ako zamestnanca (zákon o domácej starostlivosti, zákon o domácich zamestnancoch)

2. Zamestnanie opatrovateľov u neziskového poskytovateľa

Opatrovaná osoba alebo jej rodinný príslušník/rodinná príslušníčka/ zamestná opatrovateľa, ktorý je zamestnaný u neziskového poskytovateľa (zákon o domácej starostlivosti, príslušná kolektívna zmluva)

3. Opatrovateľ je osobou samostatne zárobkovo činnou

Opatrovateľ je osobou samostatne zárobkovo činnou a vlastní živnostenský list na opatrovateľskú činnosť (Hausbetreuungsgesetz, Gewerbeordnung / Zákon o domácej starostlivosti, Živnostenský poriadok)

Ako sa líši samostatná zárobková činnosť a nesamostatná zárobková činnosť?

Opatrovateľská činnosť môže byť vykonávaná závisle alebo nezávisle. Rozhodujúca nie je len konkrétna podoba zmluvy, ale oveľa viac podoba rámcových podmienok pre výkon činnosti. **O samostatne zárobkovú činnosť** ide vždy, keď opatrovateľ **nie je osobne ani ekonomicky závislý od opatrovanej osoby**.

Rozsah úloh je pri nezávislom a závislom výkone opatrovateľskej činnosti identický.

Znaky toho, že je opatrovateľ **samostatne zárobkovo činný**, sú nasledujúce:

1. Opatrovateľ môže okrem vecných pokynov (napr. viazanosť na pokyny vzhľadom na miesto výkonu práce) konať bez pokynov.
2. Môže osobný „pokyn“ opatrovanej osoby bez sankcií odmietnuť (napr. upratovanie kúpeľne bude vykonané neskôr, než bolo dohodnuté).
3. Žiadny záväzok k osobnému poskytovaniu služieb – opatrovateľ je vo všeobecnosti oprávnený nechať sa zastupovať alebo využiť pomocné sily
4. Opatrovateľ preberá riziko úslého zárobku pri neposkytnutí opatrovateľských výkonov (napr. keď opatrovateľ ochorie).
5. Používajú sa vlastné prevádzkové prostriedky.

Napríklad pri starostlivosti o osoby, ktoré trpia demenciou, v priebehu starostlivosti spravidla odpadá viazanosť na pokyny. Úlohou opatrovateľa je naplánovať denný režim tohto človeka pre jeho blaho.

Znaky toho, že je opatrovateľ **nesamostatne zárobkovo činný**, sú nasledujúce:

1. Presné pokyny opatrovanej osoby alebo ich rodinných príslušníkov pre opatrovateľa, kedy, kde a akým spôsobom musí byť opatrovateľská činnosť vykonávaná (pracovný čas, miesto výkonu práce, pracovný plán). Z toho vyplýva osobná a ekonomická závislosť od opatrovanej osoby.
2. Sústavná kontrola vykonávania činnosti opatrovateľa opatrovanou osobou alebo jej rodinnými príslušníkmi.
3. Záväzok na osobné poskytovanie starostlivosti – opatrovateľ sa pri svojej činnosti nesmie nechať zastupovať iným opatrovateľom.

Nasledujúci návod popisuje pravidlá a postupy pre nezávislý model opatrovateľskej činnosti.

2. Odbor činnosti

2.1 Činnosť samostatne zárobkovo činného opatrovateľa

Čo robia opatrovatelia v rámci opatrovateľskej činnosti?

Živnostníci, ktorí vykonávajú živnosť opatrovateľa, sú oprávnení podporovať osoby vyžadujúce starostlivosť. Starostlivosť **zahŕňa** nasledujúce činnosti (podľa § 159 Živnostenského poriadku):

1. Služby podobné domácim prácam

- príprava jedál
- nákupy a vybavovanie prechádzok
- upratovanie
- domáce práce
- starostlivosť o rastliny a zvieratá
- starostlivosť o bielizeň

2. Podpora osoby závislej od starostlivosti v rámci životného režimu a v každodennom živote

- pomoc pri každodenných činnostiach
- pri utváraní denného režimu

3. Funkcia spoločníka

- konverzácia,
- podpora pri plánovaní voľného času
- podpora spoločenských kontaktov

4. Vedenie domácej účtovnej knihy so záznamom výdavkov pre opatrovanú osobu

5. Praktická príprava osoby vyžadujúcej starostlivosť na zmenu miesta (dovolenka) atď.

6. Organizácia opatrovateľskej činnosti

Nasledujúce **opatrovateľské výkony** môže opatrovateľ poskytovať v rámci starostlivosti **bez dohľadu**, pokiaľ neexistujú zdravotné dôvody, ktoré vyžadujú príkazy:

- podpora pri orálnom príjme stravy a tekutín, ako aj príjme liekov
- podpora pri osobnej starostlivosti
- podpora pri obliekaní a vyzliekaní
- podpora pri používaní toalety alebo toaletnej stoličky vrátane pomoci pri výmene inkontinenčných výrobkov
- Podpora pri vstávaní, ulíhaní, sadaní a chôdzi, transfer

Že proti tomu nehovoria žiadne zdravotné dôvody, by malo byť pre vlastnú bezpečnosť **potvrdené** lekárom. Ak neexistujú zdravotné dôvody, kvôli ktorým by tieto činnosti mohli spôsobovať problémy, smú byť tieto a aj ďalšie opatrovateľské činnosti vykonávané len za určitých predpokladov.

Nasledujúce lekárske činnosti môžu byť vykonávané len na základe písomného nariadenia lekára, s inštrukciami a pokynmi diplomovaných zdravotníkov, ošetrovateľov alebo lekára:

- podávanie liekov
- prikladanie bandáží a obväzov
- podávanie subkutánných inzulínových injekcií a/alebo subkutánných injekcií zrážanlivosť krvi obmedzujúcich liečiv
- odber krvi z kapilár pre stanovenie hladiny krvného cukru pomocou testovacích prúžkov
- jednoduché aplikácie tepla a svetla

Lekár môže v jednotlivom prípade poveriť **opatrovateľa aj ďalšími jednotlivými lekáskymi činnosťami**, ak vykazujú uvedeným činnostiam zodpovedajúci stupeň náročnosti a porovnateľné požiadavky na nutnú starostlivosť.

Prečo je pri opatrovateľskej činnosti povinná spolupráca všeobecného lekára a domácej ošetrovateľky?

Mnohí ľudia vyžadujúci si starostlivosť využívajú okrem osobnej starostlivosti taktiež lekárske alebo opatrovateľské služby. Dôležitú úlohu tu hrá všeobecný lekár a domáca ošetrovateľka. Spolupráca s týmito osobami je pre činnosť osobnej starostlivosti nutná, najmä vtedy, keď sú lekárske alebo ošetrovateľské činnosti prevedené na opatrovateľa.

Za akých predpokladov môžu byť ošetrovateľské činnosti príslušníkov vyššieho stupňa zdravotnej a medicínskej starostlivosti prevedené na opatrovateľa?

- Ide o **jednotlivé prípady starostlivosti**. Možnosť prevodu ošetrovateľskej činnosti na opatrovateľa bola vytvorená iba pre jednotlivé prípady. Opatrovateľ nesmie prevedené činnosti vykonávať na iných osobách.
- Činnosti **môžu byť vykonávané len v jednotlivom prípade**, ak je opatrovateľ trvale alebo aspoň pravidelne denne alebo aspoň niekoľkokrát týždenne po dlhší čas prítomný v domácnosti opatrovanej osoby a v tejto domácnosti sú zaopatrení najviac traja ľudia, ktorí sú v príbuzenskom vzťahu.
- Starostlivosť sa vykonáva na opatrovanej osobe v jej domácnosti
- K dispozícii je udelený **súhlas** opatrovanej osoby alebo jej rodinných príslušníkov.
- Musí existovať zodpovedajúci **návod a pokyny** príslušníkov vyššej služby zdravotnej alebo medicínskej starostlivosti.
- Musia **byť k dispozícii pokyny diplomovaného zdravotníckeho a ošetrovateľského personálu** týkajúce sa tejto činnosti. Diplomovaný

zdravotnícky a ošetrovateľský personál musí výslovne poukázať na možné odmietnutie prevzatia tejto činnosti opatrovateľom.

- Diplomovaný ošetrovateľský personál sa musí uistiť, že opatrovateľ disponuje potrebnými schopnosťami pre vykonávanie prevedených opatrovateľských činností.
- Prevod **opatrovateľských** činností je **obmedzený** a končí najneskôr s príslušným opatrovateľským pomerom.
- Diplomovaný zdravotnícky a ošetrovateľský personál musí zdokumentovať návod a pokyny týkajúce sa vykonávania činností.
- Opatrovateľ **je povinný dostatočne a pravidelne** zdokumentovať **vykonávanie** nariadených činností.
- Opatrovateľ **je povinný poskytnúť nariadenej osobe** okamžite **všetky informácie**, ktoré by mohli mať význam pre pokyny, najmä zmenu stavu opatrovanej osoby alebo prerušenie opatrovateľskej činnosti.

Za akých predpokladov môžu byť lekárske činnosti vykonávané príslušníkmi vyššej služby zdravotníckej a medicínskej starostlivosti prevedené na opatrovateľa?

Platia rovnaké podmienky ako pre vykonávanie činnosti prevádzané z oblasti vlastnej zodpovednosti (§3b GuKG). K dispozícii musí byť aj nariadenie lekára pre prevod činností.

Za akých predpokladov môže lekár previesť jednotlivé lekárske činnosti na opatrovateľa (§ 50b Ärztegesetz / Zákon o lekároch)?

- Činnosti môžu byť **vykonávané v jednotlivom prípade**, ak je opatrovateľ trvale alebo aspoň pravidelne denne alebo aspoň niekoľkokrát týždenne po dlhší čas prítomný v domácnosti opatrovanej osoby a v tejto domácnosti sú opatrované najviac tri osoby, ktoré sú v príbuzenskom vzťahu.
- **Starostlivosť musí byť vykonávaná v súkromnej domácnosti.**
- Lekár musí opatrovateľovi **udelit' nutné pokyny a inštrukcie.**
- Lekár sa musí uistiť, že opatrovateľ disponuje potrebnými schopnosťami.
- Lekár musí zvlášť poukázať na možné odmietnutie prevzatia tejto činnosti.
- Prevod **lekára** musí byť udelený písomne, obmedzený **najdlhšie** na obdobie trvania príslušného opatrovateľského pomeru.
- Opatrovateľ **je povinný dostatočne a pravidelne** zdokumentovať vykonávanie nariadených činností.
- Opatrovateľ **je povinný poskytnúť nariaďujúcej osobe** okamžite **všetky informácie**, ktoré môžu mať význam pre nariadenie, najmä o zmene stavu opatrovanej osoby alebo prerušení opatrovateľskej činnosti.

Čo musí byť opatrovateľmi dodržiavané pri vykonávaní prevedených ošetrovateľských príp. lekárskeho činností, aby bola zaistená potrebná úroveň kvality?

- Kedykoľvek existuje možnosť odvolať nariadenie.
- Nariadenie je časovo obmedzené, práve tak, ako je prísne obmedzený počet opatrovateľských pomerov (najviac 3 osoby, ktoré sú vo vzájomnom príbuzenskom vzťahu).

- Opatrovatelia podliehajú najmä v tomto prípade dokumentačnej a informačnej povinnosti.
- Pravidelne by sa mala konať sprievodná kontrola opatrovateľských činností diplomovaným zdravotným a ošetrovateľským personálom, príp. pri lekárskejších činnostiach lekárom alebo lekárkou.

Prečo musí byť každé lekárske nariadenie pred vykonaním zodpovedajúceho opatrenia opatrovateľom uskutočnené písomne?

Každé lekárske nariadenie musí byť pred vykonaním činnosti opatrovateľom uskutočnené **písomne**, aby sa predišlo **prípadným problémom so zodpovednosťou**. Na nariadovanie oprávnený **lekár musí** napr. pri predpisovaní liekov písomne zdokumentovať ako množstvo, dávku, spôsob podávania, **tak aj čas podávania**. Po vykonaní činností musí opatrovateľ podpísať vykonanie v potvrdení o činnosti.

Čo sa stane, keď opatrovateľ vykoná ošetrovateľský a/alebo lekárskejší výkon bez toho, aby došlo k potrebnému prevodu lekárom alebo diplomovaným zdravotným alebo ošetrovateľským personálom?

Kto vykonáva bez zodpovedajúceho nariadenia ošetrovateľskú a/alebo lekárskejší činnosť, dopúšťa sa správneho deliktu a musí byť potrestaný peňažnou pokutou až do výšky € 3 600,-.

2.2 Zastupovanie opatrovateľa – oblasť činnosti

Môže sa nechať samostatne zárobkovo činný opatrovateľ zastúpiť?

Samostatne zárobkovo činní opatrovatelia sa môžu nechať zastúpiť ako zamestnaným opatrovateľom, tak aj iným samostatne zárobkovo činným opatrovateľom. V prvom prípade je zástupca zamestnancom živnostníka a podlieha tak pracovnoprávnym predpisom pre zamestnaných opatrovateľov. Môže vykonávať len opatrovateľské a žiadne ošetrovateľské príp. lekárske činnosti.

Ktoré činnosti môže u opatrovanej osoby vykonávať zástupca so živnostenským oprávnením?

Zástupca musí poskytovať všetky výkony, ktoré musí poskytovať aj samotný opatrovateľ. Medzi opatrovanou osobou a zástupcom nie je uzatváraná žiadna zmluva, opatrovateľ ale uzavrie so svojím zástupcom zmluvu týkajúcu sa zastupovania. Opatrovateľské činnosti môžu byť, ak existujú zdravotné dôvody, ktoré vyžadujú nariadenie, vykonávané opatrovateľom, ak dostal na to príslušné pokyny, návod a inštrukcia príslušníka vyššej služby pre zdravotnú a lekárskejšiu starostlivosť. Lekárske činnosti môže zástupca na opatrovanej osobe vykonávať len vtedy, ak boli tieto činnosti nariadené lekárom a ak bol opatrovateľ poverený a poučený vyššou službou pre zdravotnú a medicínsku starostlivosť alebo pokyny a poučenie poskytol sám lekár. Zástupca musí spĺňať všetky predpoklady pre prevod.

2.3 Sprostredkovanie opatrovateľskej činnosti

Čo je sprostredkovanie opatrovateľskej činnosti?

Sprostredkovanie opatrovateľskej činnosti je služba, kedy sprostredkovateľ/agentúra dostanú v jednotlivom prípade nariadenie, aby pre starostlivosť vyžadujúcu osobu sprostredkovala opatrovateľa.

Sprostredkovateľ koordinuje nadviazanie kontaktu medzi samostatne zárobkovo činným opatrovateľom a osobou vyžadujúcou starostlivosť. Nebude sám činný ako opatrovateľ.

Za akých predpokladov môžem sprostredkovať opatrovateľskú činnosť?

Sprostredkovanie opatrovateľskej činnosti podlieha § 159 Živnostenského poriadku o opatrovateľskej činnosti a vyžaduje teda živnostenský list na opatrovateľskú činnosť.

3. Samostatne zárobková činnosť opatrovateľa

3.1 Príprava zmluvy

Ako sa kontaktujú opatrovateľ a starostlivosť vyžadujúca osoba?

3.1.1 Príprava zmluvy pomocou reklamy

Opatrovatelia môžu **propagovať svoje** služby, pričom poskytujú informácie podstatné pre uzavretie zmluvy, najmä o prípustnom obsahu výkonov a cene.

3.1.2 Príprava zmluvy pomocou osobných kontaktov

Opatrovatelia môžu **byť taktiež záujemcami pomocou osobného kontaktu** vyzvaní, aby ich navštívili. Nevyžiadané začatie činnosti zo strany opatrovateľa je ale zakázané.

Okrem toho sa musia dodržiavať ustanovenia Zákona o ochrane spotrebiteľa (Konsumentenschutzgesetz)!

3.1.3 Príprava zmluvy sprostredkovateľskou agentúrou

Ďalšou možnosťou kontaktu medzi opatrovateľom a osobou vyžadujúcou starostlivosť je sprostredkovanie samostatne zárobkovo činného opatrovateľa **spostredkovateľskou agentúrou**. Agentúry zoznámia zákazníkov, ktorí vyžadujú 24-hodinovú starostlivosť, s opatrovateľom. Pomáhajú obom stranám pri organizovaní, v úradných záležitostiach a často poskytujú odbornú podporu.

3.2 Kroky k samostatne zárobkovej činnosti

Ktoré kroky je potrebné vykonať, aby bolo možné začať činnosť ako samostatne zárobkovo činný opatrovateľ?

- 1) ohlásenie živnosti
- 2) prihlásenie na sociálne poistenie
- 3) oznámenie začatia činnosti finančnému úradu

- 4) príprava zmluvy
- 5) uzavretie zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej starostlivosti

3.3 Živnosť

3.3.1 Živnosť – začatie činnosti

Za akých osobných predpokladov môže opatrovateľ zaregistrovať živnosť?

Predpoklady pre výkon živnosti:

- dosiahnutie 18. roku života,
- štátna príslušnosť jedného z členských štátov EÚ/EHP/Švajčiarska alebo povolenie na pobyt ,
- ako aj nedostatok dôvodov na vylúčenie (napr. odsúdenie kvôli podvodnému konaniu).

Ktoré podklady musia opatrovatelia predložiť?

- platný cestovný pas respektíve občiansky preukaz
- rodný list
- doklad o štátnom občianstve respektíve občania štátov nepatriacich do únie povolenie na pobyt potrebné pre výkon živnosti
- aktuálny výpis z registra trestov krajiny pôvodu – príp. štátu doterajšieho pobytu (nesmie byť staršie než 3 mesiace); platí pre osoby, ktoré nežijú v Rakúsku alebo tu žijú kratšie než 5 rokov
- sobášny list, doklad o rozvode (len v prípade zmeny mena)
- potvrdenie na pobyt na území Rakúska
- potvrdenie príslušnej hospodárskej komory podľa Zákona o podpore novozaložených firiem (Neugründungsförderungsgesetz (NeuFöG)) v prípade nového založenia

Ako sa prihlásiť na pobyt v Rakúsku?

Pobyt musí byť na príslušnom obecnom úrade alebo magistráte prihlásený do 3 dní.

Čo si doniesť so sebou:

- prihlasovací formulár, ktorý musí byť podpísaný poskytovateľom ubytovania (t. j. majiteľom bytu príp. hlavným nájomníkom)
- cestovný pas príp. občiansky preukaz

Akým spôsobom musí samostatne zárobkovo činný opatrovateľ nahlásiť živnosť?

Ohlásenie sa vykoná na živnostenskom úrade (okresný správny orgán miesta výkonu živnosti)

- osobne
- poštou
- faxom alebo
- elektronicky (nie je všade možné)

Osoby zakladajúce novú živnosť kontaktujú najskôr príslušnú Hospodársku komoru (Servis pre zakladajúce osoby www.gruenderservice.at). Tu dostanú potvrdenie podľa Zákona o podpore nanovo zakladaných firiem (Neugründungsförderungsgesetz (NeuFöG)) a nahlásenie živnosti prevezme príslušná referentka.

Odkedy môže byť živnosť vykonávaná?

Živnostenskú činnosť je možné začať okamžite, hneď ako budú predložené všetky podklady na nahlásenie.

Čo stojí ohlásenie živnosti?

Poplatok a odvody v jednorazovej výške cca € 70,- môžu byť pri predložení potvrdenia podľa NeuFöG Hospodárskou komorou odpustené.

Aké príspevky a poplatky musia byť uhradené v rámci ohlásenia príp. výkonu živnosti?

Ohlásenie živnosti: cca € 70,-

Príspevok pre Hospodársku komoru: € 40,- / rok vo Viedni (výška sumy je v jednotlivých spolkových krajinách odlišná)

Príspevky na sociálne zabezpečenie: Príspevky na sociálne poistenie: Príspevok na sociálne poistenie musí byť Správe sociálneho poistenia pre živnostenské podnikanie (SVA der Gewerblichen Wirtschaft) uhradený vždy na konci druhého mesiaca príslušného štvrťroka (pozri taktiež bod 3.5).

Kde sa nachádza miesto výkonu živnosti?

Miestom výkonu živnosti môže byť byt opatrovanej osoby, byt alebo kancelária opatrovateľa alebo sídlo sprostredkovateľa, agentúry alebo spolku.

Kedy môžu opatrovatelia do Rakúska „za prácou“?

Občania EÚ alebo zmluvných štátov EHP príp. Švajčiarska môžu za určitých predpokladov odísť z ich domovského štátu „za prácou“ do Rakúska bez toho, že by tam museli ohlasovať živnosť. Títo zahraniční podnikatelia potom taktiež nemajú žiadne sídlo alebo prevádzku v Rakúsku.

Títo podnikatelia už musia mať pre svoju cestu „za prácou“ obstarané potrebné oprávnenia pre výkon tejto samostatne zárobkovej činnosti vo svojom domovskom štáte. Ak tomu tak nie je, hrozí im správna pokuta až do výšky € 3.600,-.

Poskytovanie výkonov spadá len vtedy pod pojem ciest „za prácou“, ak je v Rakúsku len dočasné. Čo sa týka otázky, či má opatrovateľská činnosť v Rakúsku prechodný charakter, musí byť zohľadnené trvanie výkonu, jeho častosť, pravidelnosť a priebežnosť. Či je činnosť iba dočasná, to záleží na konkrétnom prípade. O prechodný charakter ciest za prácou ide vtedy, ak opatrovateľ vykonáva taktiež vo svojom domovskom štáte akúkoľvek profesiu.

Ak ide po preskúmaní v Rakúsku o stabilnú a priebežnú činnosť, potom je nutné ohlásenie opatrovateľskej živnosti v Rakúsku. (napr.: keď sa opatrovateľ stará dlhšie o jednu alebo niekoľko osôb výlučne v Rakúsku, zatiaľ čo vo svojom domovskom

štáte nevykonáva žiadnu opatrovateľskú činnosť). Pri neohlásení hrozí správna pokuta až do výšky € 3.600,-.

Kedy potrebujú občania/občianky štátov EÚ alebo občania/občianky EHP a občania/občianky Švajčiarska osvedčenie o registrácii?

Kto sa zamýšľa usadiť v Rakúsku na obdobie dlhšie než tri mesiace, je na základe svojho pobytu v Rakúsku povinný do troch mesiacov od začatia pobytu (registrácia na obecnom úrade) v Rakúsku požiadať na príslušnom okresnom správnom orgáne o potvrdenie o registrácii (cudzinecký úrad). Príslušný orgán vyzve opatrovateľa pomocou predvolania, aby sa osobne dostavil, pričom je priložená žiadosť.

Ak má opatrovateľ v úmysle požiadať o potvrdenie o registrácii, potom je potrebný osobný kontakt, pričom je potrebné priniesť nasledujúce podklady:

- ŽIADOSŤ (úplne vyplnená a podpísaná)
- ŽIVNOSTENSKÝ LIST
- KÓPIA CESTOVNÉHO PASU ALEBO OBČIANSKY PREUKAZ
- AKTUÁLNE POTVRDENIE O SOCIÁLNO M POISTENÍ
- DOKLADY O PRÍJMOCH (honoráre, zmluva o dielo, výpisy z účtu, alebo faktúry...)
- FOTOGRAFIU

Asi po 10 – 14 dňoch musí byť potvrdenie o registrácii vyzdvihnuté za poplatok do výšky € 55,- (môže vykonať aj tretia osoba)

Potrebujú opatrovatelia zo štátov EÚ a EHP povolenie podľa Ausländerbeschäftigungsgesetz (Zákona o zamestnávaní cudzincov), aby mohli v Rakúsku ohlásiť voľnú živnosť opatrovateľa?

Nie, občania EÚ a EHP môžu ohlásiť živnosť aj bez povolenia podľa Ausländerbeschäftigungsgesetz (Zákona o zamestnávaní cudzincov).

Čo je výhodou opatrovateľskej živnosti?

Samostatne zárobkovo činný opatrovateľ nepodlieha žiadnym právnym obmedzeniam pracovného času a môže tak optimálne zohľadniť individuálne potreby opatrovaných osôb. Živnostník môže ponúkať 24-hodinovú starostlivosť aj v iných než dvojtýždenných intervaloch.

Ďalšou výhodou voľnej živnosti je, že živnostník môže voľne upravovať cenu a nie je viazaný na žiadne minimálne mzdové tarify. Živnostník sám zodpovedá za odvody sociálneho poistenia a daní.

Čo sa rozumie pod činnosťou „organizácia opatrovateľskej činnosti“, ktorá je súčasťou voľnej živnosti?

Organizácia zahŕňa na jednej strane sprostredkovanie samostatne zárobkovo činných opatrovateľov osobám vyžadujúcim si starostlivosť (tzv. „Case-Management“), na strane druhej aj organizovanie opatrovateľov (kto, kedy sa bude starať o príslušnú osobu a v akom poradí bude opatrovateľský výkon poskytnutý).

Opatrovateľ môže s ohľadom na blaho opatrovanej osoby a dané okolnosti sám rozhodovať, napr. naplánovať, kedy prídu na návštevu rodinní príslušníci, kedy má prísť mobilná ošetrovateľská služba a kedy obstará vybavovanie potrebných záležitostí. To samozrejme závisí od jednotlivého prípadu.

Aké predpisy platia pre opatrovateľskú živnosť, čo sa týka pracovného času a minimálnej mzdy?

Pri samostatne zárobkovej činnosti neexistujú obdobne ako pri iných živnostníkoch žiadne ustanovenia týkajúce sa pracovného času a voľného času, pretože v popredí je poskytnuté dielo, poskytnutý výkon. Živnostník nie je viazaný žiadnymi právnymi predpismi týkajúcimi sa pracovného času. Preto sa odporúča, dohodnúť so zákazníkom pred začatím starostlivosti písomne pravidlá.

24-hodinová starostlivosť ale neznamená, že je opatrovateľ u opatrovanej osoby v nasadení nepretržite 24 hodín. Opatrovatelia taktiež potrebujú voľný čas, ktorý musí byť s ohľadom na blaho opatrovanej osoby individuálne dohodnutý s opatrovanou osobou prípadne s objednávateľom.

3.3.2 Živnosť – v priebehu činnosti

Ako prebieha premiestnenie miesta prevádzkovania živnosti?

Premiestnenie miesta prevádzkovania živnosti musí byť ohlásené na okresnom správnom orgáne nového miesta prevádzkovania živnosti, inak hrozí správna pokuta až do výšky € 2 180,-.

3.4 Hospodárska komora

3.4.1 Hospodárska komora – začiatok činnosti

Stávajú sa opatrovatelia členmi Hospodárskej komory?

Organizácia Hospodárskej komory je zákonným zástupcom záujmov rakúskej ekonomiky. Hospodárske komory Rakúska zastupujú záujmy podnikateľov, podporujú ekonomiku a sprostredkovávajú vedomosti. S ohlásením živnosti vzniká automatické členstvo v Hospodárskej komore, ktoré je taktiež podmienené členským poplatkom.

Opatrovatelia spadajú do odbornej skupiny „všeobecná živnosť“.

Aké výhody má členstvo v Hospodárskej komore?

Prostredníctvom členstva získavajú opatrovatelia možnosť zdarma využívať najrôznejšie servisné služby Hospodárskej komory.

Hospodárske komory krajín sú zodpovedné za priamu starostlivosť o členov. Servis a informácie sú dôležitými piliermi tejto starostlivosti. To zahŕňa podnikovo-

hospodársku a právnu pomoc, podporu pri začatí podnikania, poradenstvo v pracovných a daňových otázkach a mnoho ďalšieho.

Aké náklady vznikajú v súvislosti s členstvom v Hospodárskej komore?

Členské príspevky sa líšia v závislosti od spolkovej krajiny, v ktorej sa nachádza miesto živnostenského podnikania. Príspevky komorám (KU 1 a KU 2) sú vyberané finančnými úradmi a prevádzané organizácii Hospodárskych komôr. Základné príspevky predpisujú krajské komory. Základný príspevok vo Viedni je v roku 2012 € 40,-.

3.4.2 Hospodárska komora – v priebehu činnosti

Ako sa realizuje pozastavenie živnosti?

Pri (zamýšľanom) dlhšom nevykonávaní výkonu živnosti musí byť u príslušnej všeobecnej odbornej skupiny živnosti ohlásené pozastavenie výkonu živnosti. Ohlásenie musí **byť realizované** do 3 týždňov. Ročný základný poplatok musí byť hradený aj pre pozastavenú živnosť. Povinné poistenie v Správe sociálneho poistenia pre sociálne podnikanie (SVA der gewerblichen Wirtschaft) končí posledným dňom mesiaca, v ktorom bolo ohlásené pozastavenie živnosti. Počas pozastavenia sa nehradí žiadne povinné poistenie.

Pri neohlásení **pozastavenia** hrozí **správna pokuta** do **výšky** € 1.090,-.

Ako sa vykonáva aktivácia živnosti?

Aktivácia živnosti musí byť vykonaná u príslušnej všeobecnej odbornej skupiny živnosti do 3 týždňov.

Pri **neohlásení** opätovného začatia činnosti **hrozí** správna pokuta **do výšky** € 1.090,-.

3.5 Sociálne poistenie

3.5.1 Sociálne poistenie – začatie činnosti

Ako sa je možné registrovať sa na Správe sociálneho poistenia živnostenského podnikania (SVA)?

Živnostenská činnosť na základe ohlásenia živnosti v Rakúsku vedie k povinnému zdravotnému, dôchodkovému a úrazovému poisteniu. Od 01.01.2008 je zahrnutý aj nárok na podnikové dôchodkové zabezpečenie („odstupné po novom“).

Nahlásenie na SVA musí samostatne zárobkovo činný opatrovateľ vykonať do jedného mesiaca po získaní živnostenského oprávnenia, môže byť ale taktiež uskutočnené v rámci ohlásenia živnosti na okresnom správnom orgáne. Tento automaticky odovzdá nahlásenie SVA. SVA taktiež stanovuje začiatok povinného poistenia a predpíše výšku príspevkov.

Ako sa vymeriavajú príspevky na sociálne zabezpečenie pre osoby samostatne zárobkovo činné?

V prvých troch rokoch sú príspevky vypočítané na báze základného minimálneho poistného (€ 537,78). Mesačné SV príspevky /sociálne zabezpečenie/ je v roku 2012 € 151,73.

Sadzby príspevkov pre rok 2012 sú nasledujúce:

zdravotné poistenie: 7,65 %

kové poistenie: 17,5 %

zaopatrenie samostatne zárobkovo činných osôb: 1,53 %

úrazové poistenie – pevná suma: € 8,25/mesiac

Od 4. roku sú príspevky odvodzované zo základu príspevkov tretieho predchádzajúceho roku.

Prečo v prípade príspevkov sociálneho poistenia v prvých troch rokoch ide o „predbežné“ príspevky sociálneho poistenia?

V prvých troch kalendárnych rokoch po ohlásení živnosti sú opatrovateľom predpísané len predbežné príspevky sociálneho poistenia, ktoré sú potom korektne vypočítané na základe daného výmeru dane z príjmov. To znamená, že predbežne predpísané príspevky nepredstavujú skutočne splatné príspevky na sociálne poistenie. Príspevky na zdravotné poistenie a príspevok na dôchodkové zabezpečenie samostatne zárobkovo činných osôb sa ale v prvých dvoch rokoch dodatočne nevymeriavajú. Táto úprava je zamýšľaná ako úľava počas prvých troch rokov po založení podnikania (pozri taktiež bod 3.5.2).

Ako prebieha úhrada príspevkov na sociálne poistenie?

SVA der Gewerblichen Wirtschaft /správa sociálneho zabezpečenia pre živnostenské podnikanie/ predpisuje štvrťročne príspevky na sociálne poistenie prostredníctvom zloženiek. Zloženky sú vždy zasielané na začiatku druhého mesiaca príslušného štvrťroka (február, máj, august, november) a táto suma je vždy splatná na konci druhého mesiaca príslušného štvrťroka.

Ak sa príspevky neuhradia do 15 dní po splatnosti, vznikajú úroky z omeškania.

Kedy sa vystavuje preukaz poistenia E-CARD?

Vystavenie preukazu poistenca (E-Card), ktorej zadná strana platí aj ako Európska karta zdravotného poistenia, môže trvať nanajvýš 6 týždňov. E-card bude doručená na doručovaciu adresu opatrovateľa.

Kedy si musím zažiadať o formulár E106?

Opatrovateľ si musí o formulár E 106 zažiadať v Správe sociálneho poistenia pre živnostenské podnikanie (SVA der Gewerblichen Wirtschaft), aby mohol aj vo svojom domovskom štáte využívať plnenie poisťovne. Po tom, čo opatrovateľ dostane

formulár E 106 (v dvojitom vyhotovení), ho musí predložiť poisťovni vo svojom domovskom štáte. Poisťovňa formulár E 106 potvrdí a vystaví opatrovateľovi preukaz poistenca. Takto má opatrovateľ v domovskom štáte nárok na plnenie s okamžitou platnosťou.

POZOR: V prípade pozastavenia živnosti a následnom **obnovení živnosti** si musí opatrovateľ **na SSP znovu požiadať o formulár E106!**

Ako môže opatrovateľ postupovať, ak ešte od poisťovne domovského štátu nedostal preukaz poistenca?

Ak opatrovateľ preukaz poistenca ešte nedostal, musí náklady za ošetrovanie a lieky do jeho vystavenia hradíť v plnej výške. Opatrovateľ potom musí na Správe sociálneho poistenia pre živnostenské podnikanie **SVA požiadať o náhradu nákladov za lekársku starostlivosť čerpanú v zahraničí** (dostane na Správe sociálneho poistenia pre živnostenské podnikanie SVA). Je však potrebné uschovať si všetky originály faktúr a predložiť ich spolu so žiadosťou o náhradu nákladov za lekársku starostlivosť čerpanú v zahraničí. Vynaložené náklady potom budú Správou sociálneho poistenia pre živnostenské podnikanie SVA vyplatené.

Existuje spoluúčasť?

Poistenci Správy sociálneho poistenia pre živnostenské podnikanie SVA zdieľajú pri využití zmluvného partnera náklady (spoluúčasť), väčšinou 20 percent zmluvnej sadzby. Nemocničné pobyty sú plne hradené poisťovňou. Pokiaľ čerpajú výkon v zahraničí, musia spoluúčasť uhradiť podľa sadzby poisťovne danej krajiny.

Pri súčasnom výkone závislej a nezávislej zárobkovej činnosti v rôznych štátoch EHP sa poistná povinnosť riadi výhradne právnymi predpismi toho štátu, v ktorom dochádza k závislej činnosti.

Akým právnym predpisom podlieha opatrovateľ, ak paralelne k samostatnej zárobkovej činnosti v Rakúsku vykonáva nezávislú príp. závislú činnosť v rodnej krajine?

Ak je paralelne k nezávislej činnosti v Rakúsku vykonávaná závislá zárobková činnosť v rodnej krajine, tak si musí opatrovateľ vyžiadať **formulár PD A1** vo svojej rodnej krajine. Tým je doložené, že dotyčná osoba podlieha právnym predpisom svojej členskej krajiny. V prípade choroby alebo úrazu je teda jasne určené, ku ktorej sociálnej poisťovni prislúcha.

V prípade **súčasného výkonu nezávislej činnosti** v Rakúsku a napr. na Slovensku sa tak poistné právo riadi podľa toho štátu, v ktorom má opatrovateľ hlavné životné záujmy.

Dvojnásobné poistenie nie je možné!

3.5.2 Sociálne poistenie – počas činnosti

Čo sa rozumie pod dodatočným vymeraním príspevkov na sociálne poistenie?

Finančný úrad odovzdá výmer dane z príjmov Správe sociálneho zabezpečenia pre živnostenské podnikanie (SVA der Gewerblichen Wirtschaft). Tá má na základe výmeru dane z príjmov prehľad o skutočných príjmoch opatrovateľa a na základe toho je potom možné dodatočne vymerať príspevky na sociálne poistenie.

Príspevky na sociálne poistenie sú v rámci **dôchodkového poistenia** v prvých troch rokoch **vypočítané na báze základu predbežných minimálnych príspevkov** (= € 537,78). Tento predbežný základ minimálnych príspevkov je zmenený hneď ako je stanovený skutočný príjem. Odvody dôchodkového poistenia potom budú dodatočne vymerané, ak sú poisteniu podliehajúce príjmy vyššie než mesačný základ minimálnych príspevkov.

V prípade **zdravotného poistenia** sú príspevky v prvých dvoch rokoch **vypočítané podľa nemenného základu príspevkov**, tzn. že príspevky nie sú dodatočne vymeriavané. V 3. roku je však v prípade prekročenia minimálneho základu príspevkov (= €537,78) vykonané dodatočné vymeranie.

Aké predpisy platia od 4. roku povinného poistenia?

Od štvrtého poistného roku **sú minimálne príspevky vyššie**. Už neplatí nižší, ale „normálny“ minimálny základ príspevkov. Týmto sa zvýši mesačný minimálny príspevok, ktorý musí byť u mnohých opatrovateľov stanovený len na základe zodpovedajúcich nižších príjmov popr. prípadného nepodliehania dani z príjmov.

V prípade existujúceho výmeru dane z príjmov je **predbežný základ príspevkov** od 4. roku odvodený od mesačného **základu príspevkov tretieho predchádzajúceho roku** (pre 2012 je to tým pádom rok 2009). V prípade **výšky príjmov** zodpovedajúcej výmeru dane z príjmu a pripočítateľných súm môže vyplynúť **vyšší základ príspevkov** a zaťaženie príspevkami môže narásť.

Aký je postup pri výpočte dodatočného vymerania poplatkov sociálneho poistenia?

Hneď ako je k dispozícii výmer dane z príjmov za daný rok, urobí sa **dodatočné vymeranie príspevkov na sociálne poistenie**. Najprv sa stanoví **konečný základ príspevkov**. K príjmom sa pričítajú uhradené príspevky na SP (dôchodkové poistenie + zdravotné poistenie). Takto stanovený príjem podliehajúci poisteniu je vydelený počtom mesiacov, na ktoré sa vzťahovalo povinné poistenie GSVG, a tak sa stanoví mesačný základ poistného. Príspevky, ktoré sú vypočítané na základe predbežného základu poistného, sa porovnávajú s príspevkami, ktoré vyplývajú z konečného základu poistného. Toto dodatočné vymeranie príspevkov na SP môže viesť k značnému dodatočnému zaťaženiu príspevkami.

Ako je možné znížiť predbežný základ poistného?

Ak sú príspevky na SP veľmi vysoké, pretože je súčasný (predbežný) základ poistného za aktuálny rok vymeraný príliš vysoko, je možné na SVA požiadať o zníženie predbežného základu poistného a tak zredukovať platenie príspevkov. Toto je vhodné v prípade, kedy predpokladaný príjem v roku 2012 bude nižší než predbežný základ poistného.

Je možné dohodnúť sa pri platbe príspevkov na SP so Správou sociálneho poistenia pre živnostenské podnikanie na splátkovej úhrade?

Vo výnimočných prípadoch (veľmi vysoká platba príspevkov) si môže opatrovateľ ohľadom platby príspevkov zažiadať o dohodu o úhrade v splátkach.

Môžu osoby v Rakúsku okrem svojej živnostenskej činnosti vykonávať aj závislú činnosť?

Áno, tieto osoby sú potom niekoľkokrát poistené (napr. zdravotná sestra, ktorá okrem toho ešte vykonáva živnosť opatrovateľky)

Áké práva vyplývajú z povinného sociálneho poistenia živnostenského podnikania?

1) Úrazové poistenie

Ak dôjde k pracovnému úrazu alebo chorobe z povolania, je tu snaha pomôcť zo zdravotného, profesijného a sociálneho hľadiska. Pre osoby samostatne zárobkovo činné je úrazové poistenie realizované všeobecnou úrazovou poisťovňou.

Ide o nasledujúce výkony:

- prevencia pracovných úrazov a chorôb z povolania
- pracovno-lekárska starostlivosť
- poskytnutie prvej pomoci pri pracovných úrazoch
- poúrazová liečebná starostlivosť
- Rehabilitácia
- odškodnenie po pracovných úrazoch a choroby z povolania

2) Zdravotné poistenie

V prípade ochorenia je všetkým poisteným osobám a ich rodinným príslušníkom k dispozícii široká ponuka služieb. Táto sa vzťahuje od lekárskej pomoci cez zásobenie liekmi až po nemocničný pobyt.

Ponuka služieb zahŕňa nasledujúce body:

- lekársku pomoc
- ošetrovanie zubov/zubnú náhradu
- nemocničné ošetrovanie v rámci „všeobecnej tarifnej triedy“
- lieky
- liečebné pomôcky a pomocné prostriedky
- ambulantné ošetrovanie/vyšetrenie

3) Dôchodkové poistenie:

Výkony

Dôchodkové poistenie zaisťuje finančnú pomoc v starobe, v prípade pracovnej neschopnosti a po úmrtí poistenej osoby. Najdôležitejším výkonom je dôchodok.

Rozlišuje sa medzi „priamym dôchodkom“ (napr. starobný dôchodok), ktorý bol dosiahnutý vlastnou prácou a „dôchodkom pre pozostalých“ (napr. sirotsky dôchodok), ktorý vyplýva z poistného pomeru zosnulého rodinného príslušníka.

Ďalšími výkonmi dôchodkového poistenia sú opatrenia týkajúce sa rehabilitácie a zdravotnej prevencie.

4) Zabezpečenie samostatne zárobkovo činných osôb:

Od 1. januára 2008 sú podľa Zákona o živnostenskom sociálnom poistení GSVG zdravotne poistení živnostníci na základe zákona o preventívnej lekárskej starostlivosti pre zamestnancov a osoby samostatne zárobkovo činné povinní hradiť príspevky na vlastnú preventívnu lekársku starostlivosť. Príspevky sa pohybujú vo výške 1,53 % predbežného základu poistného (tieto nie sú dodatočne vymeriavané) v rámci zdravotného poistenia a sú SVA predpisované a vyberané spoločne s príspevkami na sociálne poistenie.

SVA prevedie príspevky pridelenej poisťovni, pričom táto príspevky poistenej osoby zdaňuje.

Nárok na výkony z preventívnej lekárskej starostlivosti osôb samostatne zárobkovo činných prislúcha, pokiaľ boli príspevky platené najmenej 3 roky a podnikateľská činnosť bola pozastavená najmenej pred 2 rokmi (pozastavenie či zrušenie živnostenského oprávnenia).

Nezávisle od týchto predpokladov pripadá tento výkon v každom prípade pri nástupe do zákonného dôchodku alebo 5 rokov po ukončení poslednej povinnosti platiť príspevky na preventívnu lekársku starostlivosť. V prípade úmrtia poistenej osoby bude výkon vyplatený blízkym rodinným príslušníkom, inak spadá do pozostalosti.

Poisťovne preventívnej lekárskej starostlivosti upovedomujú automaticky prostredníctvom informatívneho listu tie osoby, ktoré už majú nárok na vyplatenie kapitálovej sumy.

Aké výkony mi budú poskytnuté na základe doplnkového zdravotného pripoistenia?

O dobrovoľné doplnkové pripoistenie je možné požiadať na Správe sociálneho poistenia pre živnostenské podnikanie SVA iba pred dosiahnutím 60. roku života. Taktiež v prípade zdravotných problémov je možné pripoistenie bez dodatočných nákladov.

Prislúchajú nasledujúce výkony:

- nemocenské dávky v prípade pracovnej neschopnosti z dôvodu choroby (napr. po úraze),
- diéty v prípade nemocničného pobytu.

Nárok na výkony vzniká po uplynutí šiestich mesiacov od začiatku doplnkového pripoistenia. Čakacia lehota odpadá v prípade, že po podaní žiadosti došlo k pracovnému úrazu.

3.6 Finančný úrad/dane

3.6.1 Finančný úrad/dane – začatie činnosti

Akým spôsobom oznámim finančnému úradu začatie činnosti?

Začiatok činnosti je potrebné oznámiť prostredníctvom formulára Verf24 príslušnému finančnému úradu na základe bydliska.

3.6.2 Finančný úrad/dane – počas trvania činnosti

Čo sa rozumie pod pojmom výkaz príjmov a výdavkov?

Každý opatrovateľ by si mal viesť prehľad o svojich príjmoch a výdavkoch a po uplynutí každého zdaňovacieho obdobia vytvoriť výkaz príjmov a výdavkov (aj v prípade ročného príjmu nižšieho než € 11.000,-). K príjmom z bežnej činnosti patria taktiež vecné plnenia (napr. ubytovanie a stravovanie). Tento výkaz príjmov a výdavkov musí byť v prípade kontroly predložený príslušnému finančnému úradu. Všetky príjmy musia byť doložené faktúrami, príjmovými dokladmi alebo výpismi z účtu.

Kedy je potrebné zhotoviť priznanie k dani z príjmov?

Ak poberajú opatrovatelia príjmy na základe prevádzkovania živnosti, vzniká **povinnosť podať daňové priznanie** až v prípade ročného príjmu **prekračujúceho € 11.000,-** (príjmy mínus výdavky z bežnej činnosti). Ktorýkoľvek živnostník môže byť finančným úradom vyzvaný na podanie priznania k dani z príjmu. Ak sa tak stane, musí byť priznanie k dani z príjmov podané do uvedenej lehoty na finančnom úrade.

Akým spôsobom je daň z príjmu vypočítaná?

Základom a vymeriavacím základom pre výpočet dane z príjmu je ročný vytvorený zisk, ktorý je stanovený pomocou výmeru príjmu a výdavkov vrátane ostatných príjmov (napr. strava a ubytovanie). Daňová sadzba sa pohybuje medzi 0 % a 50 %, pričom daň z príjmov vzniká až vtedy, kedy je (ročný) príjem viac než € 11.000,-.

Čo je nariadenie týkajúce sa drobných podnikateľov?

Ak má opatrovateľ bydlisko v Rakúsku, potom je možné uplatniť nariadenie týkajúce sa drobných podnikateľov: Obraty drobných podnikateľov sú (umelo) oslobodené od dane z obratu.

Drobný podnikateľ je podnikateľom, ktorý má v tuzemsku bydlisko a ktorého ročný obrat v zdaňovacom období neprekročí € 30.000,-.

3.7 Zaistenie kvality v rámci opatrovateľskej služby

Je na výkon živnosti opatrovateľskej činnosti potrebná nejaká kvalifikácia?

Pre opatrovateľa nie je doteraz Zákonom o domácej starostlivosti a ustanovením živnostenského poriadku z roku 1994 predpísaná žiadna určitá kvalifikácia. Tieto zákonné ustanovenia avšak obsahujú konkrétne pokyny pre úkony a predpisy týkajúce sa spolupráce a mlčanlivosti.

UPOZORNENIE: Pre podporu 24-hodinovej starostlivosti musí však opatrovateľ disponovať teoretickým vzdelaním (v rozsahu najmenej 200 hodín) alebo spĺňať nejaký z iných predpokladov.

Ktoré opatrenia pre zaistenie kvality sú plánované?

Opatrovatelia sa musia riadiť podľa stavu ošetrovanej osoby a sú pri vybavovaní záležitostí viazaní princípmi šetrnosti, hospodárnosti a účelnosti.

V jednotlivých prípadoch sú pre zaistenie kvality potrebné nasledujúce povinné opatrenia:

- Vedenie domácej účtovnej knihy opatrovateľom, v ktorej budú zaznamenávané všetky uskutočnené výdavky (toto musí byť uchované vrátane nazhromaždených dokladov počas 2 rokov)
- Zmluvné vymedzenie pokynov pre úkony na bežný deň a pre prípad núdze (napr. o informovaní lekára/-ky v prípade viditeľného zhoršenia zdravotného stavu)
- Opatrovateľ je povinný spolupracovať v prospech ošetrovanej osoby s ostatnými do ošetrovania a starostlivosti zapojenými osobami a zariadeniami
- Vykonané služby musia byť dostatočne a pravidelne zdokumentované a musia byť obom zmluvným stranám písomne k dispozícii
- Povinnosť mlčanlivosti
- Povinnosť zamedziť ohrozenie zdravia a života ošetrovanej osoby
- Zmluva o poskytovaní opatrovateľskej služby musí byť uzatvorená písomne
- Dodržiavanie pravidiel slušného správania
- Dodržiavanie jednoznačných predpisov ohľadom sprostredkovania opatrovateľov
- Realizácia lekárskej a opatrovateľskej činnosti smie byť vykonávaná iba podľa pokynov, inštrukcií a poučenia a len v jednotlivých prípadoch

Prečo je opatrovateľ viazaný mlčanlivosťou?

Opatrovatelia sú viazaní mlčanlivosťou o všetkých im počas výkonu ich živnosti zverených či nimi zistených záležitostiach. Výnimka vo vzťahu k tejto povinnej mlčanlivosti môže byť udelená iba výslovným oslobodením tejto povinnosti osobou vyžadujúcou starostlivosť alebo jej zákonným zástupcom prípadne vtedy, ak opatrovateľ podlieha informačnej povinnosti na základe zákonných ustanovení.

Kedy ide o prípad neprofesionálneho správania?

O neprofesionálne správanie ide vtedy, keď opatrovateľom

- ponúkané výkony nezodpovedajú pravde,

- poskytuje výkony bez poverenia,
- prijíma platby bez oprávnenia,
- svojvoľne zadržiava zverené predmety alebo,
- odporúča nevhodné osoby ako opatrovateľov.

Na akých pokynoch na všedný deň a v prípade núdze sa musí opatrovateľ dohovoriť s opatrovanou osobou?

HBeG, tak aj GewO, stanovujú ako záväzné, že medzi opatrovanou osobou, respektíve zákonným zástupcom a opatrovateľom musia byť stanovené pokyny na všedný deň aj v prípade núdze. Pokyny pre úkony musia v prípade znateľného zhoršenia stavu obsahovať najmä informovanie príp. prizvanie rodinných príslušníkov, lekárov alebo zariadení poskytujúcich zdravotné mobilné služby.

Príklady pokynov pre úkony na všedný deň:

- Zoznam všetkých činností, ktoré majú byť vykonané: napr. príprava pokrmov, obstaranie bielizne, rôzne upratovacie činnosti.
- Opatrovateľ musí pre prípad svojej neprítomnosti zaistiť, aby iní opatrovatelia dostali všetky pre starostlivosť dôležité informácie.

Príklady pokynov pre úkony pre **prípád núdze**:

- Je potrebné okamžite **privolať** záchrannú službu.
- Musia byť vykonané opatrenia prvej pomoci.
- Je potrebné informovať rodinného príslušníka.

Akým spôsobom musí opatrovateľ postupovať v prípade núdze, pri masívnom zhoršení zdravotného stavu opatrovanej osoby?

Je potrebné postupovať podľa pokynov pre úkony. Je potrebné informovať záchrannú službu/pohotovostného lekára (144). Je potrebné vykonať opatrenia prvej pomoci.

Po informovaní záchranej služby/pohotovostného lekára je potrebné sa spojiť s rodinnými príslušníkmi.

Ako musí opatrovateľ postupovať, keď opatrovaná osoba ochorie?

Opatrovateľ musí pri prvých príznakoch ochorenia informovať príslušného lekára/rodinného lekára, všetky osoby, ktoré sú zapojené do starostlivosti a rodinných príslušníkov. Lekár potom rozhodne, akým spôsobom je možné ošetrovanú osobu doma ďalej ošetrovať, alebo či musí byť prevezená do nemocnice.

V zásade zostáva zmluva počas pobytu v nemocnici medzi opatrovateľom a ošetrovanou osobou naďalej platná, ak v zmluve nie je výslovne dohodnuté, že pobyt v nemocnici (od istého času) vedie k rozviazaniu zmluvného vzťahu. Opatrovateľské služby musia byť vykonávané v rámci možností a dohodnutá odmena za dielo zaplatená.

Ako musí opatrovateľ postupovať, ak opatrovaná osoba zomrie?

Ak osoba zomrie doma, je potrebné informovať obhliadača mŕtvol (väčšinou obvodný lekár), ktorý stanoví smrť. Je potrebné informovať rodinných príslušníkov, ako aj všetky na starostlivosti sa podieľajúce osoby.

Zmluva o poskytovaní opatrovateľskej služby v každom prípade končí s úmrtím opatrovanej osoby. Už dopredu prijatá odmena musí byť podielovo vrátená. Musí byť vykonané konečné vyúčtovanie v domácej účtovnej knihe.

Čo sa stane, ak sa opatrovaná osoba definitívne odoberie do domova s opatrovateľskou službou?

Okruh činnosti opatrovateľa zahŕňa aj praktickú prípravu na zmenu miesta, teda aj na odchod do domova s opatrovateľskou službou. Sem patria organizačné činnosti spojené so zmenou ako napr. zadať na pošte príkaz na presmerovanie zásielok, informovať o zmene rodinných príslušníkov a priateľov ošetrovanej osoby. Ďalej je vykonávaná príprava na zmenu v tom zmysle, že je napr. s opatrovanou osobou domov s opatrovateľskou službou najprv navštívený, o zmene domova sa rozpráva príp. sa organizujú rozlúčkové návštevy.

V zmluve by malo byť výslovne dohodnuté ukončenie zmluvného vzťahu pre prípad definitívneho odchodu do domova s opatrovateľskou službou. Je však tiež možné dohodnúť, že po odchode do domova s opatrovateľskou službou má opatrovateľ ešte nejaký čas naďalej vykonávať určité činnosti (napr. upratať byt pre odovzdanie bytu)

Na čo musia opatrovatelia dbať pri turnusovom striedaní?

Ak dvaja alebo niekoľko opatrovateľov striedavo vykonáva opatrovateľskú činnosť pre jednu osobu, tak existuje vždy vlastný zmluvný vzťah medzi opatrovanou osobou a jednotlivými opatrovateľmi. Pre samotnú opatrovanú osobu sa teda – okrem osoby opatrovateľa – nič nemení.

Taktiež pre opatrovateľa sa nič nezmení. V prípade dvoj- či trojtýždenej neprítomnosti nemusí svoje živnostenské oprávnenie vrátiť či pozastaviť. Rovnako tak nemusí – aj v prípade vycestovania z Rakúska – odhlasovať svoj pobyt v Rakúsku.

Dôležité: Následný opatrovateľ musí byť dostatočným spôsobom informovaný o stave ošetrovanej osoby. Taktiež sa musí riadne odovzdať dokumentácia o ošetrovaní a domáca účtovná kniha.

Čo sa stane, ak opatrovateľ ochorie?

Ak opatrovateľ ochorie, musí sa postarať o zastupovanie, pretože dohodnuté opatrovateľské výkony musia byť realizované. Zástupca musí všetky výkony vykonať tak, ako samotný opatrovateľ. Medzi opatrovanou osobou a zástupcom nie je uzatváraná žiadna zmluva.

Zástupca musí disponovať zodpovedajúcim živnostenským oprávnením pre ošetrovanie osôb. Živnostníci majú možnosť zamestnať osoby, ktoré potom môžu taktiež vyslať ako zástupcov.

Ďalšou možnosťou je, že zástupca bude obstaraný agentúrou.

Pri uzavretí zmluvy môžu byť dohodnuté isté osobitné úpravy pre prípad, že opatrovateľ ochorie a napriek tomu býva s opatrovanou osobou v jednej domácnosti. Tak je možné, napr. v prípade nákazlivých chorôb, dohodnúť, že ošetrovateľ už nesmie prísť do kontaktu s opatrovanou osobou alebo že musí aj vnútri domu nosiť ochrannú masku.

Akým spôsobom musí byť vedená dokumentácia vykonaných výkonov?

Opatrovateľ musí vykonané služby úplne a pravidelne zdokumentovať (pracovný výkaz, príp. Denník,...) a sprístupniť rodinným príslušníkom a pracovníkom vyšších zdravotníckych pracovných profesií.

Akým spôsobom musí byť vedená domáca účtovná kniha?

V domácej účtovnej knihe musia byť zapísané všetky výdavky (napr. potraviny, práce prostriedky, hygienické prostriedky, prevádzkové náklady,...) pre opatrovanú osobu ako aj príslušné prijaté peňažné sumy (napr. hotovosť, bankový prevod). Táto musí byť archivovaná počas dvoch rokov (§160 GewO).

3.8. Práva a povinnosti

Aké práva a povinnosti má opatrovateľ?

Práva opatrovateľa

- Má právo na odmenu.
- Je osobne nezávislý, môže sa v zásade nechať zastupovať a prizvať pomocné sily a smie určité služby odmietnuť bez sankcií.
- Právo bývať v byte s opatrovanou osobou je s ňou možné dohodnúť výhradne zmluvne.
- Opatrovateľovi je dovolené robiť reklamu na ním ponúkané služby a taktiež vstupovať na základe dopytu do kontaktu s potenciálnymi osobami vyžadujúcimi ošetrovanie.

Povinnosti opatrovateľa

- Musí prihlásiť živnosť opatrovateľskej služby.
- Opatrovateľom poskytované výkony sa riadia podľa obsahu zmluvy.
- Ošetrovateľské a lekárske činnosti sú vykonávané iba na základe pokynov a inštrukcií.
- Je povinný dodržiavať pokyny pre úkony, spolupracovať s inými zariadeniami poskytujúcimi opatrovateľské služby, dodržiavať mlčanlivosť a viesť domácu účtovnú knihu.
- Musí dodržiavať pravidlá slušného správania.
- Musí sa vyvarovať ohrozeniu opatrovanej osoby.
- Pri uzavretí zmluvy musí byť dodržiavaná najmä písomná forma zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby, ako aj informačná povinnosť podľa KSchG.
- Počas 3 kalendárnych dní musí byť nahlásený pobyt na príslušnom obecnom úrade alebo magistráte.
- Musí sa prihlásiť na sociálnej poisťovni.
- Je povinný odvádzať dane.

- Členstvo v Hospodárskej komore vyžaduje úhradu príspevkov určených pre Hospodársku komoru.

3.9 Zmluvné záležitosti

Kto sú zmluvnými partnermi zmluvy o dielo?

Zmluvnými partnermi zmluvy o dielo sú na strane jednej opatrovateľ a na strane druhej opatrovaná osoba alebo jeden z jej rodinných príslušníkov príp. zákonný zástupca. Opatrovaná osoba nemusí byť súčasne aj objednávateľom/zmluvným partnerom.

Musí opatrovateľ uzavrieť zmluvu s osobou vyžadujúcou starostlivosť?

Opatrovateľ musí s osobou vyžadujúcou starostlivosť príp. rodinným príslušníkom uzavrieť **písomnú** zmluvu o poskytovaní opatrovateľskej služby.

Čo musí minimálne obsahovať zmluva o dielo medzi opatrovanou osobou a opatrovateľom ?

Zmluva o dielo musí minimálne obsahovať:

- meno a adresu zmluvného partnera
- začiatok a dobu trvania zmluvného vzťahu
- popis výkonov (rozsah činnosti)
- splatnosť a výšku honoráru
- stanovenie pokynov pre úkony
- dohoda, či je pre prípad prekážky zaistený zástupca a prípadne mená a kontaktné adresy zástupcu/-ov
- ustanovenie ohľadom ukončenia zmluvného vzťahu

Akým spôsobom dôjde k rozviazaniu zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby?

V zmluve o dielo je potrebné povinne uviesť, že zmluva končí úmrtím opatrovanej osoby a už vyplatená odmena musí byť podielovo vrátená. Zmluvu môžu za dodržania dvojtýždňovej výpovednej lehoty pred koncom kalendárneho mesiaca ukončiť obe zmluvné strany – toto ustanovenie musí byť taktiež povinne zahrnuté do zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby.

Ale taktiež – v prípade zodpovedajúcej dohody – definitívny odchod do domova s opatrovateľskou službou alebo úmrtie opatrovateľa vedú k zrušeniu zmluvy.

Čo sa stane, ak sa rozviaže zmluva o poskytovaní opatrovateľskej služby?

Živnosť zostáva aktívna. Ak bol miestom podnikania byt opatrovanej osoby, musí dôjsť k premiestneniu sídla, iba ak by bolo zmluvne dohodnuté niečo iné. Ak si živnostník v nadväznosti na to dohodne nový opatrovateľský pomer, bude nové

miesto starostlivosti jeho novým miestom podnikania. Novým miestom podnikania však môže byť aj sídlo sprostredkovateľskej agentúry alebo jej kancelária.

Čo musí obsahovať sprostredkovateľská zmluva medzi sprostredkovateľom/agentúrou a opatrovanou osobou alebo jej právnym zástupcom?

- Objednávateľ/-ka
- Opatrovaná osoba
- Miesto výkonu opatrovateľskej služby
- Predpoklady pre sprostredkovanie opatrovateľskej služby
- Výška provízie za sprostredkovanie
- Začiatok a vypršanie sprostredkovateľskej zmluvy

3.10 Zodpovednosť výkonu opatrovateľskej činnosti

Je možné Zákon na ochranu spotrebiteľa (Konsumentenschutzgesetz (KSchG)) aplikovať na zmluvy o dielo medzi opatrovateľmi a opatrovanými osobami?

KSchG je možné aplikovať na tieto zmluvy o dielo v rámci ošetrovania osôb. Ustanovenia KSchG platia pre právne úkony, ktorých sa zúčastňuje podnikateľ (opatrovateľ) a spotrebiteľ (zákazník). Tak tomu je v prípade opatrovateľskej činnosti.

Zodpovedajú opatrovatelia svojmu zmluvnému partnerovi za škody, ktoré spôsobia počas výkonu ich živnosti?

Opatrovatelia podliehajú občiansko-právnomu ustanoveniu o zodpovednosti. Pritom je potrebné poukázať najmä na § 1299 ABGB. Tento stanovuje zodpovednosť za potrebnú usilovnosť a nutné odborné znalosti. To znamená, že je potrebné aplikovať zvýšenú mieru starostlivosti, na základe čoho je opatrovateľ kvalifikovaný ako odborník. Opatrovateľ zodpovedá za chybné vykonanie služieb a za spôsobené škody. Z toho dôvodu sa odporúča, aby opatrovatelia uzavreli poistenie profesijnej zodpovednosti.

Aké výhody prináša uzavretie poistenia profesijnej zodpovednosti?

Uzavretie poistenia profesijnej zodpovednosti poskytuje zaistenie proti nárokom na náhradu škody, ktoré súvisia s výkonom povolania.

Riziká zodpovednosti sú pre opatrovateľa rôzne: Pochybenie pri starostlivosti, rozbité prístroje, nábytok,... Poistenie profesijnej zodpovednosti kryje

- overenie otázky zodpovednosti (či existuje a v akej výške je povinnosť náhrady škody)
- náprava škody v prípade oprávnených nárokov
- obrana neoprávnených nárokov na náhradu škody, vedenie a prevzatie nákladov z toho vyplývajúcich procesov

Aké výhody ponúka uzavretie poistenia právnej ochrany?

Uzavretie poistenia právnej ochrany slúži na poistenie v prípade súdneho konania.

Poistené je prevzatie nákladov obhajoby v prípade trestného konania pred súdom alebo správnymi orgánmi.

3.11 Špecifiká pre zahraničných ošetrovateľov

Smú opatrovatelia v Rakúsku viesť automobil so zahraničným vodičským preukazom?

Ten, kto chce v Rakúsku viesť motorové vozidlá, potrebuje vodičské oprávnenie, preukázané vodičským preukazom. Minimálny vek pre osobné automobily je v zásade 18 rokov, pre mopedy 16 rokov.

Ak nebol vodičský preukaz vystavený v členskom štáte EÚ/EHP, platí potom v zásade bez ohľadu na štátnu príslušnosť majiteľa vodičského preukazu nasledujúce pravidlo:

- **Počas prvých šiestich mesiacov** pobytu v Rakúsku **sa smú viesť** registrované **vozidlá** so zahraničným vodičským preukazom ako v Rakúsku, tak aj v domovskom štáte.
- Na žiadosť môže príslušná výdajňa vodičských **preukazov lehotu predĺžiť o ďalších** šesť mesiacov.
- **Po uplynutí lehoty** musí byť zahraničný **vodičský preukaz** vymenený za **rakúsky** vodičský preukaz. Či je potrebné dodatočne zopakovať časti vodičských skúšok, oznámi výdajňa vodičských preukazov.

Podľa momentálne bežnej správnej praxe majú pendleri z tzv. východoeurópskych štátov (napr. Chorvátsko), ktorí v Rakúsku pracujú a cez víkendy pravidelne jazdia domov za svojimi rodinami, z hľadiska tohto zákona svoj trvalý pobyt v Rakúsku. Z tohto dôvodu potrebujú tieto osoby po uplynutí šesťmesačnej lehoty rakúsky vodičský preukaz.

Ako dlho smú opatrovatelia jazdiť s motorovým vozidlom neregistrovaným v Rakúsku?

Ak má **opatrovateľ bez rakúskej štátnej príslušnosti trvalý pobyt v Rakúsku, smie motorové vozidlo** registrované v zahraničí **používať** v Rakúsku **so zahraničnou poznávacou značkou iba počas jedného mesiaca**. Na žiadosť je možné túto lehotu predĺžiť o ďalší mesiac.

Potom musí byť vozidlo odvezené do zahraničia **alebo registrované** v Rakúsku. Pred tým, než sa vykoná táto krajná možnosť, mala by byť vybavená požiadavka na prihlásenie v Rakúsku na príslušnom miestnom registračnom úrade. Obzvlášť dôležité je:

- Aké dokumenty sú potrebné
- Na príslušnom finančnom úrade musí byť zaplatený tzv. poplatok z normovanej spotreby
- V prípade vozidiel z krajín mimo EÚ musí dôjsť k precleniu (v čase dovozu do vnútorného priestoru EÚ)

Na čo je potrebné dbať v prípade presídlenia z krajiny EÚ do Rakúska?

V prípade presídlenia z krajiny EÚ za presťahovaný majetok v zásade nemusí byť odvádzaná žiadna daň. Taktiež nie je potrebné dbať na žiadne špeciálne formality. Pred prvou registráciou motorového vozidla na prevádzku v tuzemsku je však potrebné na príslušnom finančnom úrade zaplatiť poplatok z normovanej spotreby.

Na čo je potrebné dbať pri presídlení z mimoúnieovej krajiny do Rakúska?

Ak je bydlisko presunuté do Rakúska, považuje sa všetok so sebou dovezený tovar za presťahovaný majetok. V zásade platí, že pri dovoze tovaru do EÚ je spravidla potrebné zaplatiť dovozný poplatok. Na určitý presťahovaný majetok sa však vzťahuje oslobodenie od poplatkov, tzn., že pre presťahovaný majetok nemusí byť v Rakúsku zaplatené clo ani dovozná daň. Toto musí byť ohlásené v priebehu 12 mesiacov po zriadení pobytu v Rakúsku.

Oslobodený od poplatkov je iba použitý – nie nový – tovar, ktorý je určený na vlastnú potrebu sťahujúcej sa osoby.

Ďalšie informácie nájdete na stránkach Spolkového ministerstva financií: www.bmf.gv.at

3.12 Ukončenie činnosti

Ktoré kroky je potrebné vykonať v prípade ukončenia činnosti opatrovateľa?

a) Pozastavenie živnostenského oprávnenia:

V prípade dlhšieho neprevádzkovania živnosti musí byť pozastavenie výkonu živnosti nahlásené v priebehu 3 týždňov u príslušnej všeobecnej odbornej skupiny živnosti.

b) Zrušenie živnostenského oprávnenia:

Ak odpadne miesto podnikania v Rakúsku, na ktorom je možné živnosť vykonávať, alebo ak nie je plánovaný žiadny výkon živnosti, je potrebné živnosť oznámením na okresnom výkonnom orgáne miesta výkonu živnosti zrušiť.

Ako môžem živnosť zrušiť?

Zrušenie živnosti sa vykoná oznámením na okresnom výkonnom orgáne miesta výkonu živnosti. Zrušenie vstúpi do platnosti dňom, kedy je úradom prijaté a je neodvolateľné.

Sociálna poisťovňa je automaticky informovaná a povinné poistenie končí k poslednému dňu kalendárneho mesiaca, v ktorom je živnosť zrušená.

Zrušenie prevádzkovania živnosti je najlepšie oznámiť pomocou formulára Verf25. (<http://www.bmf.gv.at>)

4. Dedičstvo a prijímanie darov

Smú opatrovatelia prijímať dedičstvo a dary?

Podľa Živnostenského poriadku je opatrovateľom zakázané prijímať výkony bez ekvivalentnej protislužby. Teda prijímanie darov, ktoré prekračujú bežnú mieru, nie je dovolené. To isté platí aj pre dedičstvo.

Pretože mnohé starostlivosť vyžadujúce osoby bojujú s pamäťovou slabosťou, hrozí nebezpečenstvo, že poskytnutie daru je neskôr opatrovanou osobou zabudnuté. To môže viesť až k predhadzovaniu krádeže majetku.

5. Systém podpôr

Ktoré výkony je možné požadovať v rámci 24-hodinovej starostlivosti?

Opatrovaná osoba respektíve jej zákonný zástupca si môže za určitých predpokladov nárokovať podporu za 24-hodinovú starostlivosť na Spolkovom úrade sociálnej starostlivosti (príp. v Dolnom Rakúsku na Úrade spolkovej vlády Dolného Rakúska).

Ako vysoká je podpora pre 24-hodinovú starostlivosť?

Pre dvoch samostatne zárobkovo činných opatrovateľov, ktorí majú zákonné poistenie podľa § 2 ods. 1. 1 / 1 GSVG a ktorých mesačný základ poistného je minimálne € 537,78, je príspevok € 550 mesačne, dvanásťkrát ročne. Pre iba jedného samostatne zárobkovo činného opatrovateľa je možné poskytnúť príspevok vo výške € 275 mesačne. Dĺžka nasadenia musí v oboch prípadoch dosahovať v zákone o domácej starostlivosti uvedený minimálny rozsah (najmenej 48 hodín týždenne).

Ak existuje pre opatrovateľa v inej členskej krajine EÚ zodpovedajúce sociálne poistenie a ak je to aj doložené, je príspevok nezávisle od skutočnej výšky príspevku na poistenie pre dvoch opatrovateľov € 550,- mesačne, v prípade iba jedného opatrovateľa € 275,-. Dĺžka nasadenia musí v oboch prípadoch dosahovať v zákone o domácej starostlivosti uvedený minimálny rozsah.

Za akých zákonných predpokladov dostane opatrovaná osoba príspevok na 24-hodinovú starostlivosť?

- Potreba 24-hodinovej starostlivosti (odborné/lekárske potvrdenie)
- Poberanie opatrovateľského príspevku začínajúc 3. stupňom podľa **Bundespflegegeldgesetz (Spolkového zákona o opatrovateľských príspevkoch)** alebo **Landespflegegeldgesetz (Zákona spolkovej krajiny o opatrovateľských príspevkoch)**.
- Existencia opatrovateľského pomeru k opatrovanej osobe, k jednému z ich rodinných príslušníkov alebo k neziskovému poskytovateľovi sociálnych alebo zdravotných služieb.
- Od 1. januára 2009 musia opatrovatelia disponovať buď teoretickým vzdelaním, ktoré v podstate zodpovedá vzdelaniu pomocníka/-čky v domácnosti, alebo už najmenej šesť mesiacov vykonávať vecne správne ošetrovanie žiadateľa o príspevok alebo musí opatrovateľ disponovať odborne špecifickým zmocnením na výkon ošetrovateľskej činnosti.

Akým spôsobom je možné požiadať o príspevok na 24-hodinovú starostlivosť?

Žiadosť o poskytnutie príspevku musí byť podaná na Spolkovom úrade sociálnej starostlivosti (daného krajského úradu).

Žiadosť je potrebné podpísať vlastnou rukou, zákonným zástupcom alebo rodinným príslušníkom.

Aké podklady sú pri žiadosti o podporu pre 24-hodinovú starostlivosť potrebné?

- vyhlásenie, že ide o starostlivosť v zmysle § 1 ods. 1 Hausbetreuungsgesetz (Zákona o domácej starostlivosti),
- vyhlásenie, že na základe samostatnej zárobkovej činnosti existuje povinné poistenie podľa § 2 ods. 1 Z 1 GSVG a mesačný základ poistného je minimálne € 537,78 a čas nasadenia opatrovateľa je minimálne 48 hodín týždenne,
- v prípade dvoch opatrovateľov vyhlásenie, že nie je za obdobie poskytovania príspevku čerpané žiadne zvýhodnené sociálno-právne zaistenie ošetrojúcich rodinných príslušníkov v zmysle §§ 77 ods. 9 ASVG; 33 ods. 10 GSVG alebo 28 ods. 7 BSVG,
- posledný právoplatný výmer/rozsudok o čerpaní ošetrovného,
- v prípade príjemcov ošetrovného stupňov 3 a 4 odôvodnené (odborné) lekárske potvrdenie príp. odôvodnené potvrdenie iných na posúdenie potreby starostlivosti oprávnených expertov o potrebe 24-hodinovej starostlivosti,
- potvrdenie o prihlásení opatrovateľa na sociálnej poisťovni,
- v prípade opatrovateľa z iného členského štátu EÚ doklad o sociálnom poistení v danom štáte EÚ ako aj o zaplatených príspevkoch,
- prihlasovací lístok opatrovateľa a
- vyhlásenie o príjmoch, vyživovacej povinnosti osoby vyžadujúcej starostlivosť
- od 1. januára 2009 predloženie dokladu v zmysle § 21b ods. 2 Z 5 spolkového Bundespflegegeldgesetz (Zákona o príspevku na starostlivosť).